

OECD-ov pregled proračuna u Rumunjskoj

Opći pregled procesa planiranja proračuna u Rumunjskoj, uz isticanje nedavnih i trenutačnih reformi

**27. i 28. listopada/oktobra 2022.
Bukurešt, Rumunjska**

Ioana BURLĂ

**Glavna direktorica Odjela za
proračun
Ministarstvo financija
Rumunjska**

Opći ciljevi

Glavni je cilj gospodarske politike ostvarenje **održivog rasta**.

Reforme unapređuju i osiguravaju održivi rast.

Snažna strategija temelji se na više stupova, ali jedan je od najvažnijih fiskalna politika, odnosno područje **planiranja i izvršenja proračuna** kao dio te politike.

OECD-ov pregled proračunskog upravljanja

U okviru OECD-ovog pregleda proračuna provedenog 2020. utvrđeno je da je ostvaren „značajan napredak u području proračunskog upravljanja“.

Najvažnije točke reformi provedenih u obuhvaćenim godinama:

■ Odobrena je snažna pravna osnova, utemeljena na modelu najboljih međunarodnih praksi. U zakonima su utvrđeni sljedeći elementi: srednjoročni okvir rashoda, fiskalna pravila, bonitetni pragovi za javni dug, pravila proračunskog procesa, odobrena sredstva za preuzete obveze, uvođenje planiranja proračuna prema programima, Fiskalno vijeće Rumunjske neovisna je institucija, izrađuju se mjesečna, tromjesečna, polugodišnji i godišnji izvještaji o izvršenju, propisi o korporativnom upravljanju.

■ U okviru Ministarstva financija osnovali smo poseban odjel posvećen određivanju prioriteta u pogledu velikih investicijskih projekata te smo donijeli zakone potrebne za provedbu i praćenje takvih projekata.

■ U okviru Ministarstva financija uspostavili smo jedinicu za dubinske analize rashoda.

■ Jedinica za javnu politiku koja se nalazi u središtu vlade postala je važan dionik u izradi proračuna, a time se nastoji osigurati provedba strateških planova institucija.

Proračunska reforma

Standardi kvalitete za makroekonomske projekcije koje se upotrebljavaju za planiranje proračuna

- Makroekonomski okvir Fiskalne i proračunske strategije sadržava izjavu koja se odnosi na razlike koje je Europska komisija utvrdila u posljednjim projekcijama.
- U slučaju da Fiskalno vijeće utvrdi ponovljena odstupanja makroekonomskih projekcija od stvarnih podataka, te zabilježi takva odstupanja u razdoblju od najmanje četiri uzastopne godine, vlada poduzima potrebne mjere i javno objavljuje rezultate.
- Fiskalno vijeće provodi *ex ante* evaluaciju kvalitete makroekonomskih i proračunskih projekcija.

Proračunska reforma

Pravila za osiguranje transparentnosti proračuna

Ministarstvo financija na svojim internetskim stranicama objavljuje relevantne podatke kao što su:

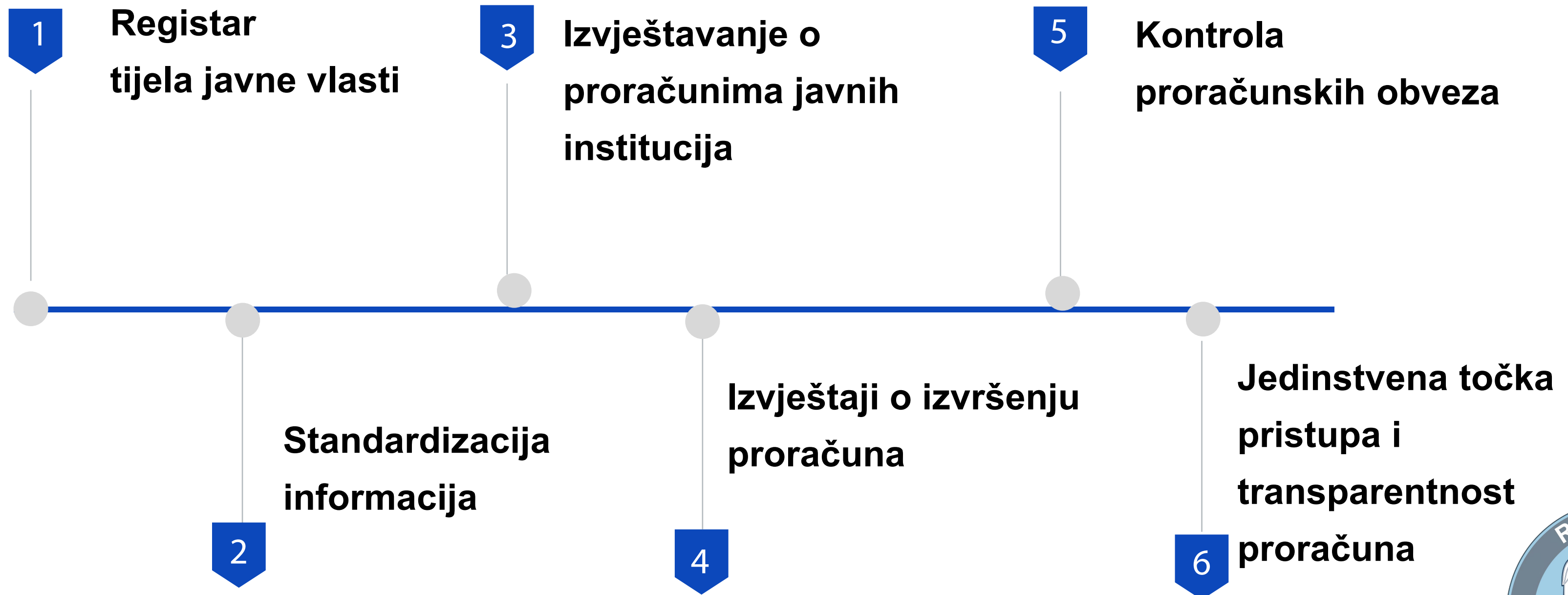
- alokacije prihoda i rashoda po tromjesečjima i proračunskim naslovima;
- mjesečne i tromjesečne informacije o izvršenju proračuna i javnom dugu;
- potencijalne obveze s mogućim velikim utjecajem na javne proračune, uključujući informacije o državnim jamstvima, neprihodonosnim kreditima i obvezama;
- doprinosi države kapitalu privatnih i javnih poduzeća;
- polugodišnji izvještaj o gospodarskom stanju i stanju proračuna te izvještaj o izvršenju konačnog proračuna.

Proračunska reforma

Razvoj informacijskog sustava (FOREXEBUG) financiranog iz europskih fondova za potrebe monitoringa i izvještavanja u području izvršenja proračuna u tijelima javne uprave na središnjoj i lokalnoj razini.

Sustav FOREXEBUG obuhvaća sljedeće elemente:

Proračunska reforma – *u tijeku*

Svjesni smo preporuka iznesenih u ovom izvještaju. U tom smislu, proračunska reforma važna je sastavnica plana za oporavak i otpornost koja je usmjerena na poboljšanje mehanizma planiranja i modernizaciju postojećeg IT sustava:

- nedavno su odobrene dvije vladine odluke povezane s metodologijom izrade strateških planova institucija i metodologijom planiranja proračuna prema programima;
- te će dvije metodologije osigurati bolju povezanost proračuna i politika odnosno odjela za proračun i jedinica za javnu politiku;
- efikasnost upotrebe ograničenih financijskih sredstava njihovim usmjeravanjem na financiranje prioritarnih programa u skladu sa strateškim planovima institucija;

Proračunska reforma – *u tijeku*

- isticanje rezultata ostvarenih na temelju financiranja programa; rezultati se mogu mjeriti uz pomoć konkretnih pokazatelja učinka;
- povezivanje razine financiranja proračunskih programa s predloženom razinom učinka;
- pružanje informacija za proces donošenja odluka o proračunu.

Novi informacijski sustav imat će sljedeća obilježja:

- pružat će potporu pri analizi učinkovitosti, ekonomičnosti i efikasnosti upotrebe proračunskih sredstava, uključujući dubinsku analizu rashoda;
- povećat će transparentnost;
- pružat će potporu pri donošenju odluka o gornjim granicama godišnjeg proračuna;
- bit će integriran s postojećim informacijskim sustavom za izvršenje proračuna (FOREXEBUG).

Osim toga, **novi informacijski sustav** razvijen je za upotrebu u pripremi i monitoringu proračuna.

Proračunska reforma – *u tijeku*

Potrebno je ažurirati pravni okvir:

- kako bi se uvele sistavne dubinske analize rashoda usklađene s proračunskim ciklusom;
- kako bi se njime pružila potpora višegodišnjem proračunskom planiranju;
- kako bi se unaprijedilo određivanje prioriteta u pogledu javnih ulaganja.

Kad je riječ o dubinskoj analizi rashoda:

- donošenje višegodišnje strategije i kalendara za sustavnu dubinsku analizu proračunskih rashoda u svim sektorima;
- dovršetak dubinske analize rashoda u sektorima zdravstva i obrazovanja;
- uključivanje preporuka iz dubinskih analiza rashoda u sektorima zdravstva i obrazovanja u nacrt zakona o proračunu koji će se donijeti 2024.

Proračunska reforma – *u tijeku*

Reforme koje utječu na lokalnu upravu

- Cilj je projekta pružiti potporu vladi Rumunjske u modernizaciji sustava transfera između različitih razina vlasti u Rumunjskoj kako bi se poboljšale efikasnost, predvidljivost i transparentnost tog sustava.

- Projekt će utjecati na središnju državu jer će se njime osigurati bolje usmjeravanje transfera, ali i na lokalne razine vlasti zahvaljujući većoj adekvatnosti i predvidljivosti dodjeljivanja sredstava iz državnog proračuna.

Hvala!

ioana.burla@mfinante.gov.ro